

ЗВІТ
про діяльність Ради молодих вчених Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2017 рік

Рада молодих вчених (далі – РМВ, Рада) ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського створена **29 лютого 2016 р.** згідно з Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність». До її складу входять молоді науковці бібліотеки віком до 35 років. Метою діяльності РМВ є представництво, захист та реалізація професійних, інтелектуальних, юридичних інтересів і прав молодих вчених бібліотеки, підвищення їхнього фахового рівня, реалізація творчої та професійної активності.

Основні завдання й напрями роботи РМВ викладені в положенні, затвердженому на вченій раді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (протокол № 5 від 21 квітня 2016 р.), і полягають у сприянні успішній та ефективній професійній науково-дослідній діяльності молодих вчених бібліотеки, їхній фаховій та особистісній самореалізації, розвитку творчих ініціатив та інноваційної діяльності; підтримці ідей наукової молоді з різних питань наукового й громадського життя, представленні та відстоюванні інтересів молодих вчених; налагодженні співробітництва й розвитку професійних контактів із радами молодих вчених бібліотек, наукових установ, закладів вищої освіти, наукових об'єднань, громадських молодіжних організацій та інших інституцій в Україні й за кордоном; організації та участі в наукових і науково-практичних заходах (конференціях, семінарах, симпозіумах, лекторіях, круглих столах, ярмарках наукових ідей тощо); забезпеченні участі молодих вчених у грантах, проектах, конкурсах, програмах та інших заходах, спрямованих на підтримку наукової молоді.

Із березня 2017 р. Раду очолює Тарнавська С. В., кандидат історичних наук, завідувач відділу історії освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

До **складу РМВ** ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського входять 4 науковці:

1. Тарнавська С. В. – голова Ради, кандидат історичних наук;
2. Орищенко І. О. – заступник голови Ради, кандидат історичних наук;
3. Дроншкевич О. В. – секретар Ради;
4. Деревянко Т. М. – член Ради.

Упродовж звітного періоду діяльність РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського здійснювалася за трьома напрямками:

- організаційна діяльність;
- підготовка, проведення та участь у науково-практичних заходах, проектах;
- співпраця РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з науковою молоддю України.

1. Організаційна діяльність

Упродовж року Радою регулярно проводилися засідання, на яких обговорювалися зміни у складі колективу, пропозиції щодо подальших напрямів діяльності, питання підготовки заходів, виконання плану роботи та інше, про що зафіксовано у протоколах.

Систематично готувалися інформаційні матеріали для веб-порталу бібліотеки та соціальних мереж, де всебічно висвітлювалися основні аспекти діяльності молодих вчених, зокрема їхня участь у науково-практичних заходах, організованих ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та іншими установами.

2. Підготовка, проведення та участь у науково-практичних заходах, проектах

Наукова молодь бібліотеки уже традиційно в рамках Всеукраїнського фестивалю науки організовує круглий стіл молодих вчених. Так, 18 травня 2017 р. відбувся **круглий стіл «Роль наукової молоді в розвитку національної освіти й науки»**, у якому взяли участь молоді вчені наукових установ та вищих навчальних закладів Києва, Харкова, Умані, Ніжина (усього – понад 40 осіб).

Під час роботи круглого столу з доповідями виступили молоді вчені: Інституту інформаційних технологій та засобів навчання НАПН України (А. В. Яцишин, кандидат педагогічних наук, *«Особливості використання електронних відкритих систем у підготовці аспірантів і докторантів»*), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (А. І. Войтовська *«Гендерні аспекти соціалізації студентства»*), Київського національного торговельно-економічного університету (А. П. Дурдас *«Якість вищої освіти: зарубіжний досвід»*), Педагогічного музею України (В. В. Бондаренко *«Особливості підготовки та функціонування тематичних виставок у Педагогічному музеї»*), Наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Д. В. Лукін *«Колекція кирилических стародруків Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича КНУ ім. Тараса Шевченка»*), Державної бібліотеки України для юнацтва (Л. В. Рабаданова, кандидат філософських наук, *«Наукова діяльність молодих вчених у галузі бібліотекознавства в контексті сучасних культурних досліджень»*), Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (О. В. Дроншкевич *«Видання іноземними мовами як складова документно-інформаційного ресурсу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського»*), С. В. Тарнавська, кандидат історичних наук, *«Діяльність Ради молодих вчених ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: основні напрями та результати»*). Молоді фахівці обмінялися досвідом власних

наукових пошуків, напрацювань і досягнень, обговорили перспективи розвитку науки та освіти в Україні.

Молоді вчені ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського взяли активну участь у низці **науково-практичних заходів** бібліотеки та інших установ із метою апробації результатів науково-дослідної роботи. За звітний період члени Ради були учасниками **12** заходів: **6** – проведені бібліотекою, **6** – іншими установами (**2** – зарубіжні конференції). У рамках заходів виголошено **16** доповідей та виступів.

Участь у науково-практичних заходах

№	Назва заходу	Тема доповіді	П.І.П.
Зарубіжні науково-практичні заходи			
1.	Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні наукові дослідження в області педагогіки та соціальної роботи», 10–11 березня 2017 р., м. Сладковічево, Словацька Республіка	Внесок В. Я. Шульгіна (1822–1878 рр.) у розвиток вітчизняного підручникотворення	Орищенко І. О.
		Ретоспективний погляд на створення та діяльність робітничих факультетів УСРР (перша половина 1920-х рр.)	Тарнавська С. В.
2.	Міжнародна науково-практична конференція «Інновації та сучасні технології в системі освіти: внесок Польщі та України», 5–6 травня 2017 р., м. Сандомир, Польська республіка	Періодичні видання XIX – початку XX ст. з наук про освіту, педагогіки та психології: джерелознавчий аспект	Дроншкевич О. В.
Заходи, проведені ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського			
1	Круглий стіл «Українська дитяча книжка як засіб національно-патріотичного виховання», 22 березня 2017 р., м. Київ	«Пісню не вбити!» : народна пісенна творчість у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського	Тарнавська С. В.
2	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Розвиток освіти в добу Української революції (1917-1921)», 17 травня 2017 р., м. Київ	Часопис «Освіта» (1918–1919) як джерело історико-педагогічних досліджень	Тарнавська С. В.
3	Круглий стіл «Роль наукової молоді в розвитку національної освіти й науки», 18 травня 2017 р., м. Київ	Діяльність Ради молодих вчених ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: основні напрями та результати	Тарнавська С. В.

		Внесок В. Я. Шульгіна у процес реформування вітчизняної освітньої системи середини XIX ст.	Орищенко І. О.
		Видання іноземними мовами як складова документно-інформаційного ресурсу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського	Дроншкевич О. В.
		Перші концепції розвитку шкільної освіти незалежної України: актуальність із погляду сьогодення (за матеріалами газети «Освіта»)	Дервянко Т. М.
4	Науково-методологічний семінар з історії освіти, 30 березня 2017 р., м. Київ	сертифікати	Дроншкевич О. В. Орищенко І. О. Тарнавська С. В.
5	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі: інформаційні ресурси, технології, проекти», 1–2 червня 2017 р., м. Переяслав–Хмельницький	Бібліографічні видання ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з питань дошкільної освіти: інформаційно-змістовий аналіз	Тарнавська С. В.
6	Науково-методологічний семінар з історії освіти «Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень», 25 жовтня 2017 р., м. Київ	Педагогічна біографістика як напрям сучасних досліджень з історії освіти	Тарнавська С. В.
Заходи, проведені іншими установами			
1	Тринадцять Біографічні читання «Українська революція (1917–1921 роки): історико-біографічний вимір», 8 червня 2017 р., м. Київ, НБУВ	Формування біобібліографічних ресурсів про освітніх діячів доби Української революції (1917–1921 роки): досвід ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського	Тарнавська С. В.
2	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Соціально-психологічна підтримка професійного становлення молоді у науковій діяльності», 14 вересня, 2017 р., м. Умань, Уман. держ. пед. ун-т	Рада молодих вчених ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: результати та перспективи діяльності	Тарнавська С. В.

	ім. Павла Тичини	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О Сухомлинського як науково-інформаційний центр сучасних досліджень	Орищенко І. О.
3	Всеукраїнська науково-практична конференція та конференція УБА «Партнерство – розвиток – дія», 23–24 листопада 2017 р., м. Київ	Основні напрями розвитку співпраці Ради молодих вчених Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України з науковою молоддю України	Тарнавська С. В.
4	Наукова конференція до 70-річчя заснування кафедри історії стародавнього світу та середніх віків «Суспільства давньої, середньовічної і ранньомодерної доби та їх цивілізаційна спадщина», 1 грудня 2017 р., м. Київ, КНУ ім. Тараса Шевченка	Історичні студії Володимира Григоровича Ляскоронського	Орищенко І. О.

Молоді вчені брали участь у *проектах* бібліотеки. Зокрема, С. В. Тарнавська та І. О. Орищенко у складі робочої групи досліджували історію установи та працювали над створенням музейної експозиції «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: історія та сучасність (друга половина XIX – початок XXI століття)»; О. В. Дроншкевич проводила лекції на тему «Сучасні та рідкісні видання (XVII – поч. XX ст.) іноземними мовами у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» в рамках науково-педагогічного лекторію «Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти й науки».

Варто наголосити, що ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського є учасником міжнародного проекту Української бібліотечної асоціації «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках», який реалізується за підтримки програми ЄС Еразмус + (Жан Моне). У березні 2017 р. у бібліотеці організовано **Пункт європейської інформації** з метою інформування громадськості про країни ЄС, здійснення дослідницької роботи з питань європейської інтеграції. РМВ долучалася до роботи цього пункту. О. В. Дроншкевич проводила ознайомчі лекції для відвідувачів щодо видань іноземними мовами у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

Під час **Міжнародного Інформаційного тижня Програми ЄС Еразмус+** в Україні представник РМВ бібліотеки (І. О. Орищенко) відвідала Інформаційний День з індивідуальних можливостей в рамках Програми Еразмус + для студентів, випускників, викладачів та адміністративного персоналу (10 листопада 2017 р., КНУ ім. Тараса Шевченка), де ознайомила з типами дослідницьких, навчальних і волонтерських програм та умовами участі в них, перспективами європейської інтеграції студентської та наукової молоді.

РМВ бібліотеки взяла участь у відзначенні професійного свята. До Всеукраїнського дня бібліотек молодими вченими підготовлено **мультимедійну презентацію «Подорожуємо бібліотеками світу»**, в якій висвітлено інформацію про найбільш відомі та оригінальні книгозбірні з усіх куточків планети. Презентацію було розміщено на офіційному веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та в мережі Facebook, де усі бажаючі мали змогу ознайомитися з нею. Відзначимо, що презентований матеріал викликав значний інтерес у громадськості та отримав позитивні відгуки.

З нагоди святкування Нового 2018 року та Різдва Христового Радою підготовлено **книжкову інсталяцію «Ялинка знань»**. Інформацію про представлену композицію та новорічне привітання РМВ розміщено на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського й у Facebook. Колеги і відвідувачі бібліотеки схвально оцінили креативну ялинку.

3. Співпраця РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з науковою молоддю України

РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського здійснює роботу щодо налагодження та розвитку співробітництва із науковою молоддю України. В 2016 р. встановлено партнерські зв'язки з Радою молодих науковців Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України. У звітному році підписано угоду про спільну діяльність із Радою молодих учених Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

У рамках співпраці з молодими вченими факультету соціальної та психологічної освіти зазначеного закладу вищої освіти представники РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського взяли участь у **Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Соціально-психологічна підтримка професійного становлення молоді у науковій діяльності»** (14 вересня 2017 р.). Під час заходу було обговорено актуальні проблеми, досягнення й перспективи діяльності наукової молоді, питання міжнародної співпраці та науково-інформаційного супроводу досліджень молодих вчених. Зокрема, С. В. Тарнавська виступила з доповіддю «Рада молодих вчених Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: результати та перспективи діяльності»;

І. О. Орищенко у виступі «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як науково-інформаційний центр сучасних досліджень» поінформувала про документний фонд книгозбірні та підкреслила його значення в наукових пошуках молоді.

Науковці бібліотеки в рамках семінару відвідали лабораторію удосконалення майстерності майбутнього психолога імені Кагальняк Анни Іванівни, лабораторії «В. О. Сухомлинський і школа XXI століття» та «Педагогічне краєзнавство Черкащини». На згадку молоді вчені ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського подарували колегам книги. Завершальним етапом заходу стала екскурсія дендропарком «Софіївка».

Наразі ведуться перемовини щодо налагодження співпраці з радами молодих вчених Науково-дослідного інституту українознавства МОН України, Інституту педагогіки НАПН України та молодіжною секцією УБА.

Представники РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (С. В. Тарнавська, І. О. Орищенко) є *делегатами* до **Ради молодих вчених НАПН України**. Упродовж року вони регулярно брали участь у її засіданнях (визначення напрямів діяльності, розроблення робочої документації тощо) та заходах. РМВ НАПН України систематично організовувала англomовні семінари, що мали на меті покращувати рівень знання мови та розвивати іншомовні комунікативні здібності. С. В. Тарнавська відвідала II-й Англomовний семінар для науковців «Open Up!», що відбувся 22 березня 2017 р.

У рамках співпраці з Українською бібліотечною асоціацією молоді вчені ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського взяли участь в ініційованих нею заходах, зокрема у роботі *конференції* «Партнерство – розвиток – дія», що відбулася 23–24 листопада 2017 р. на базі Президії НАПН та ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (І. О. Орищенко, О. В. Дроншкевич – слухачі, С. В. Тарнавська – доповідач). Також молодь бібліотеки долучалася до реалізації міжнародного проекту УБА «Все про Європу...» через діяльність Пункту європейської інформації, про який йшлося вище.

Перспективними напрямками діяльності РМВ ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського є:

- моніторинг міжнародних наукових проектів, грантів, конкурсів;
- пошуки оптимальних варіантів міжнародної співпраці;
- інформування науковців бібліотеки про можливість участі у зарубіжних науково-практичних заходах та публікації у зарубіжних виданнях;
- проведення лекцій із актуальних питань педагогіки, психології, освіти, методології наукового дослідження із залученням провідних фахівців України;

- підготовка пропозицій до проектів нормативно-правових документів, що стосуються питань молодіжної політики;
- налагодження та розвиток співробітництва з питань науково-дослідницької діяльності з радами молодих вчених структурних підрозділів НАПН України, МОН України, закладами вищої освіти;
- членство в молодіжній секції УБА та участь у її заходах;
- започаткування фото-літопису Ради на веб-порталі бібліотеки;
- розроблення атрибутики РМВ, зокрема логотипу;
- висвітлення результатів діяльності Ради у ЗМІ, на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, у мережі Facebook.

Голова Ради молодих вчених

С. В. Тарнавська